DOI 10.31392/UDU-nc.series15.2023.11(171).08
УДК: 378.147:[351.743:796](477)(045)

Ванюк Д. В.,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, м. Запоріжжя
Некрасов А. Д.,
старший викладач спеціальної кафедри Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут «Імені Ігоря Сікорського»
Газаєв В. Н.,
Заслужений тренер України, заслужений майстер спорту України з богатирського багатоборства, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя
Лащонов Ф. Ф.,
старший викладач кафедри спеціальних дисциплін та професійної підготовки Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка Донецького державного університету внутрішніх справ, м. Івано-Франківськ
Грицай В. В.,
викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, м. Київ

ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНИХ МЕТОДИК КІНЕЗІОЛОГІЧНОГО ТЕЙПУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ІНСТИТУЦІЙ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

В процесі дослідно-аналітичної роботи встановлено, що актуальним питанням впровадження сучасних технік нанесення адгезивної аплікаційної кінезіологічної стрічки на біоланки та окремі частини тіла військовослужбовців інституцій сектору безпеки і оборони України (СБОУ), з метою підвищення ефективності виконання ними завдань за призначенням, присвячено недостатню кількість наукових праць. Це підкреслює актуальність, своєчасність та практичну складову обраного напряму дослідження.

Головною метою дослідження є визначення ефективності експериментальної методики кінезіологічного тейпування майбутніх офіцерів інституцій сектору безпеки і оборони України (в системі спеціальної фізичної підготовки) з метою підвищення ефективності виконання ними навчально-бойових та службово-бойових завдань.

В результаті емпіричного дослідження членами науково-дослідної групи розроблено, скореговано та апробовано експериментальну методику кінезіологічного тейпування майбутніх офіцерів інституцій СБОУ (в системі спеціальної фізичної підготовки) з метою підвищення ефективності виконання ними навчально-бойових та службово-бойових завдань.

Ключові слова: *апробація, бойова підготовка, витривалість, готовність, кінезіологічне тейпування, майбутні офіцери, методика, педагогічний експеримент, професійні компетентності, професійна освіта, спеціальна фізична підготовка*

Vaniuk Dariya, Nekrasov Andrii, Hazaiev Valerii, Lashchonov Fedir, Hrytsai Vasyl. Determination of the effectiveness of Modern Methods of Kinesiological taping of Servicemen of Security and Defense Sector Institutions of Ukraine in the System of Special Physical Training. *In the process of carrying out assigned tasks, servicemen of institutions of the security and defense sector of Ukraine can often suffer injuries, wounds (contusions), which negatively affects the level of combat readiness of units.*

During the monitoring of scientific-methodical literature, we established that the topical issue of the implementation of effective techniques and methods of kinesiological taping of individual biolinks and body parts of representatives of the security and defense sector of Ukraine, in order to increase the efficiency of their performance of assigned tasks, is devoted to an insufficient amount scientific works. This emphasizes the relevance, timeliness and practical component of the chosen research direction.

In the process of research and analytical work, the members of the research group developed, adjusted and tested the experimental technique of kinesiological taping of future officers of the institutions of the security and defense sector of Ukraine (in the system of special physical training) in order to improve the efficiency of their performance of training-combat and service-combat) tasks.

The results of the empirical study are implemented in the system of physical training (professional education) of cadets of higher military educational institutions. Prospects for further research in the chosen direction of scientific intelligence include determining the essence and structure of formation of the readiness of commanders of cadet units to organize forms of physical training in the system of professional education of future officers of institutions of the security and defense sector of Ukraine.

Keywords: *approbation, combat training, endurance, readiness, kinesiological taping, future officers, methodology, pedagogical experiment, professional competences, professional education, special physical training*

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Захист територіальної цілісності та суверенітету держави в реаліях сьогодення потребує від військовослужбовців різних категорій інституцій сектору безпеки і оборони України високої професійної підготовленості. Це досягається якісною організацією системи професійної підготовки представників зазначеної категорії, яка базується на наявному досвіді бойових дій, а також

сучасних наукових досягнень у військовій та споріднених галузях.

Необхідно виділити, що в процесі виконання завдань за призначенням у військовослужбовців інституцій сектору безпеки і оборони України (СБОУ) можуть нерідко виникати травми, поранення (контузії), що негативно впливає на рівень бойової готовності підрозділів. Крім цього службово-бойова діяльність представників досліджуваної категорії відбувається на фоні значних психофізичних навантажень, що потребує відповідного рівня спеціальної фізичної підготовленості.

З огляду на вище викладене, очевидним є той факт, що розроблення та впровадження у систему професійної підготовки військовослужбовців інституцій СБОУ ефективних методик ерготерапії, які передбачають акцентоване використання засобів кінезіологічного тейпування, фітнес-технологій, а також високофункціонального тренажерного обладнання є своєчасним і актуальним напрямом наукової розвідки. Це сприятиме збалансованому та поетапному відновленню представників досліджуваної категорії, а також підвищить рівень виконання ними завдань за призначенням, що на сьогодні є важливим практичним завданням.

Дослідження виконано відповідно до плану **науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт**: кафедри вогневої та спеціальної підготовки Київського інституту Національної гвардії України; кафедри спеціальної фізичної та бойової підготовки Національної академії Служби безпеки України; спеціальної кафедри Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут «Імені Ігоря Сікорського»; кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, а також профільних кафедр закладів вищої освіти відповідно до договорів про міжкафедральну співпрацю (ініціативний науковий проєкт «Special-Kinesio Endurance»).

Аналіз останніх досліджень і публікацій (1 етап) зосередив нашу увагу на наукових працях: Т. Білоус [3], В. Волошина [6], С. Чупахіна [18], Ю. Ненько [14], С. Марченкова [13] та інших учених та практиків (А. Бухуна, Є. Денисенка, М. Медвідя, О. Моргунова, О. Шабаліна) – у яких висвітлені актуальні питання організації системи професійної освіти майбутніх офіцерів (військовослужбовців різних категорій) інституцій СБОУ.

Не менш цікавими, виконаними на високому науково-методичному рівні є наукові праці: R. Anatskyi, O. Kolomiitseva, R. Liubchich [1], В. Добровольського [8], М. Боровика [4], O. Khatsaiuk, M. Medvid, B. Maksymchuk, O. Kurok [10], В. Откидача [15], О. Полонського [16], Р. Любчича [12] та інших фахівців (Д. Грищенка, А. Одерова, О. Петрачкова, Г. Сухоради, А. Турчинова, Ю. Фіногенова, В. Шемчука, А. Чуха) – у яких розкриваються особливості формування фізичної готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ в системі їхньої професійної освіти.

Унікальними за своїм змістом та сутнісними характеристиками є напрацювання: K. Kase, J. Wallis, T. Kase [9], І. Григуса [7], О. Баса [2], Б. Кіндзера, Н. Бабич, Р. Сіренко, І. Рибчича, І. Ільницького, Н. Петренко [11], П. Рибалки, Л. Русин, І. Шанти, А. Титовича, С. Лазоренка, О. Хацаюка [17], М. Волкова [5] та інших учених і практиків (В. Бирчака, В. Ворка, І. Крихтіна, Н. Козік, О. Нагорної, А. Припутень, А. Христюк) – у яких розкрито особливості використання на практиці сучасних та ефективних методик (технік) кінезіологічного тейпування представників різних груп населення в системі їхньої ерготерапії (фізичної терапії).

Відповідно до результатів аналізу науково-методичної, спеціальної та довідкової літератури доцільно констатувати, що актуальним питанням впровадження ефективних технік та методик кінезіологічного тейпування окремих біоланок та частин тіла представників інституцій СБОУ, з метою підвищення ефективності виконання ними завдань за призначенням, присвячено недостатню кількість наукових праць. Це підкреслює актуальність, своєчасність та практичну складову обраного напряму дослідження.

Мета статті. Головною метою дослідження є визначення ефективності експериментальної методики кінезіологічного тейпування майбутніх офіцерів інституцій сектору безпеки і оборони України (в системі спеціальної фізичної підготовки) з метою підвищення ефективності виконання ними навчально-бойових та службово-бойових завдань.

Для досягнення мети дослідження планувалося вирішити наступні завдання:

1) здійснити аналіз науково-методичної літератури у напрямі організації системи професійної освіти майбутніх офіцерів (військовослужбовців різних категорій) інституцій СБОУ;

2) провести аналіз спеціальної та довідкової літератури у напрямі формування фізичної готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ в системі багаторічної підготовки;

3) здійснити моніторинг сучасних методик (технік) кінезіологічного тейпування представників різних груп населення в системі їхньої ерготерапії (фізичної терапії).

Методи дослідження: (на емпіричному рівні): абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання, математично-статистичні (кореляційного аналізу, факторного аналізу, шкалювання). В процесі дослідно-аналітичної роботи членами науково-дослідної групи використано досвід бойових дій, а також досвід організації системи фізичної та спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців різних категорій та вікових груп інституцій СБОУ.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою якісного відпрацювання поставлених перед нами завдань, а також досягнення головної мети, на початку дослідження було створено науково-дослідну групу у складі: О. Хацаюк (керівництво проєктом, затвердження, дослідження, перевірка та редагування, фінансування), Д. Ванюк (концептуалізація, документальний супровід, методологія, адміністрування проєкту, дослідження, математична статистика), М. Волков (методологія, дослідження, написання першого проєкту, дослідження), А. Некрасов (формальний аналіз, дослідження), В. Газаєв (матеріально-технічне забезпечення, програмне забезпечення, дослідження), Ф. Лащонов (візуалізація, програмне забезпечення, дослідження), В. Грицай (формальний аналіз, дослідження, перевірка та редагування, дослідження, експертний аналіз).

Надалі (другий етап), членами науково-дослідної групи:

1) розроблені вимоги до *констатувально*-функціонального блоку зазначеної експериментальної методики;

2) здійснено підбір арсеналу фізичних вправ та функціональних комплексів (засобів фізичної та спеціальної фізичної

підготовки), що забезпечує удосконалення спеціальної фізичної підготовленості представників досліджуваної категорії;

3) здійснено попередню апробацію та коригування експериментальної методики кінезіологічного тейпування окремих біоланок та частин тіла військовослужбовців інституцій СБОУ в системі спеціальної фізичної підготовки [5 с. 23-26];

4) розроблено план педагогічного експерименту та здійснено відбір кандидатів на участь в ньому з числа курсантів: Київського інституту Національної гвардії та курсантів Національної академії Національної гвардії України.

У динаміці третього етапу членами НДГ організовано педагогічний експеримент мета якого: здійснити апробацію експериментальної методики кінезіологічного тейпування окремих біоланок та частин тіла військовослужбовців інституцій СБОУ в системі спеціальної фізичної підготовки [5 с. 23-26] (на прикладі майбутніх офіцерів Національної гвардії України).

Незалежні змінні – прикладна методика (техніка) кінезіологічного тейпування окремих частин та біоланок тіла з метою пролонгації виконання навчально-бойових (службово-бойових) завдань, створення умов резистентності отримання можливих травм представниками досліджуваної категорії спричинених значними психофізичними навантаженнями у змодельованих екстремальних умовах виконання завдань за призначенням.

Залежна змінна – сформовані навички застосування прикладної методики (технік) нанесення адгезивної кінезіологічної стрічки на окремі біоланки та частини тіла військовослужбовців різних категорій (в системі спеціальної фізичної підготовки) з метою підвищення ефективності виконання ними навчально-бойових та службово-бойових завдань.

Надалі, беручи до уваги наукові концепції провідних учених та практиків: R. Anatskyi, O. Kolomiitseva, R. Liubchich [1], Т. Білоус [3], М. Волкова [5], K. Kase, J. Wallis, T. Kase [9], O. Khatsaiuk, M. Medvid, B. Maksymchuk, O. Kurok, P. Dziuba (та інші) [10], членами НДГ визначені наступні типи завдань: 1) опис даних; 2) встановлення збігів характеристик контрольної та експериментальної груп; 3) встановлення розбіжностей контрольної (Кг) та експериментальної (Ег) груп.

З метою якісної організації педагогічного експерименту курсантів: Київського інституту Національної гвардії України (КІНГУ) та Національної академії Національної гвардії України (НАНГУ) було розподілено на контрольну (Кг, n=22 осіб, з них: 10 осіб курсанти КІНГУ, 12 осіб курсанти НАНГУ) та експериментальну (Ег, n=23 осіб, з них: 11 осіб курсанти КІНГУ, 12 осіб курсанти НАНГУ). Необхідно підкреслити, що всі учасники дослідження дали згоду на обробку персональних даних та участь в педагогічному експерименті. Крім цього, курсанти Кг та Ег на початку педагогічного експерименту суттєво не розрізнялися за рівнями знань, умінь та військово-прикладних навичок (рівнем сформованості професійних компетентностей), завдяки чому забезпечено однорідність складу досліджуваних груп.

Подальша дослідно-експериментальна робота (з дотриманням теоретичних положень) реалізована у три основні етапи: констатувальний, формувальний та контрольний. Необхідно виділити, що під час участі в педагогічному експерименті курсанти Ег використовували розроблену нами «експериментальну методику» [5 с. 23-26]. Своєю чергою, курсанти Кг, які прийняли участь у дослідно-експериментальній роботі, освітній процес зі спеціальної фізичної підготовки, а також суміжних дисциплін блоку «бойової підготовки» здійснювався традиційно.

Таблиця 1

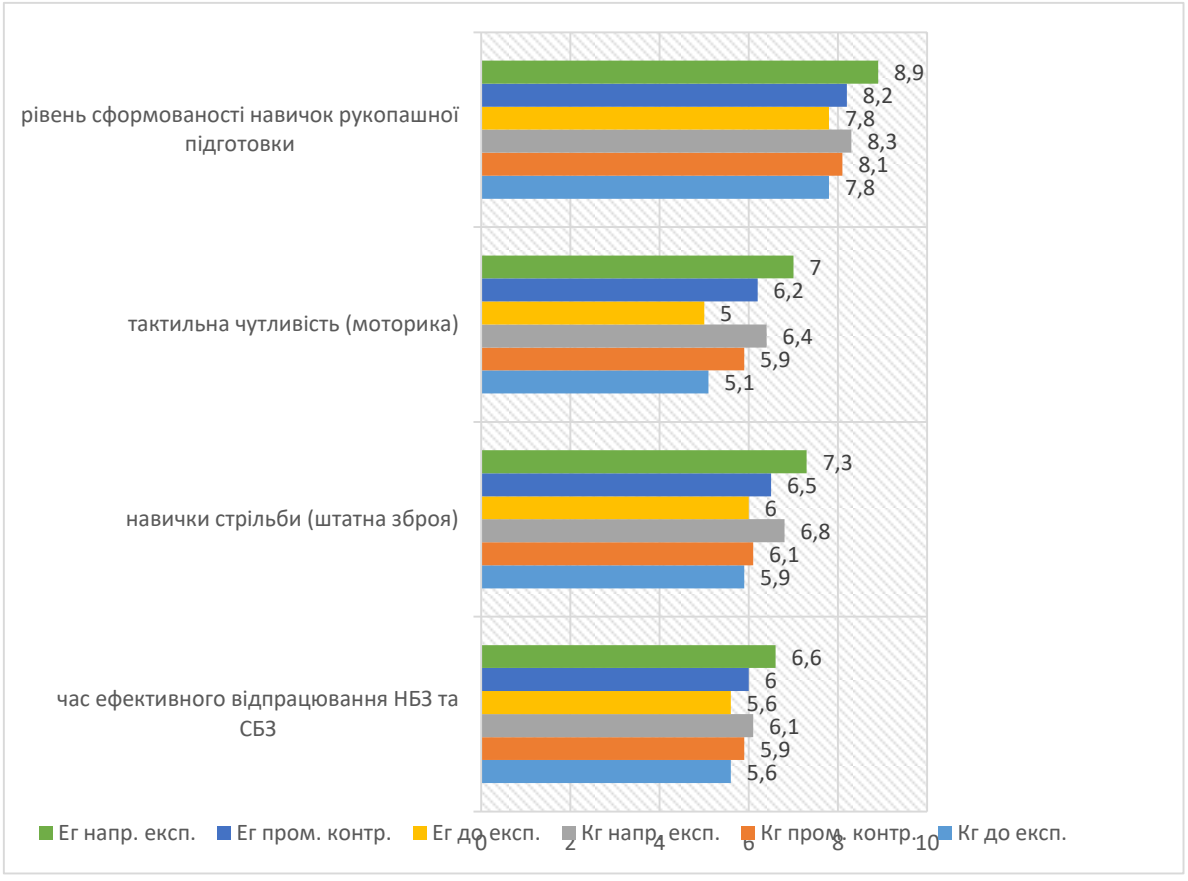
Динаміка рівнів сформованості готовності курсантів Кг та Ег до виконання завдань за призначенням у змодельованих екстремальних умовах навчально-бойової діяльності

Компонент	Рівні	Групи курсантів (n=45 осіб)							
		Кг, n=22 особи				Ег, n=23 особи			
		до експ. (осіб, %)	пр. контр. (осіб, %)	напр. експ. (осіб, %)	динам. (осіб, %)	до експ. (осіб, %)	пр. контр. (осіб, %)	напр. експ. (осіб, %)	динам. (осіб, %)
I. Мотиваційно-ціннісний	високий	4 (18)	5 (23)	6 (27)	2 (9)	5 (22)	8 (35)	11 (48)	6 (26)
	середній	6 (27)	7 (32)	9 (41)	3 (14)	7 (30)	9 (39)	11 (48)	4 (18)
	низький	12 (55)	10 (45)	7 (32)	-5 (-23)	11 (48)	6 (26)	1 (4)	-10 (-44)
II. Пізнавально-процесуальний	високий	6 (28)	7 (32)	8 (36)	2 (8)	7 (30)	10 (43)	13 (56)	6 (26)

	середній	8 (36)	9 (41)	10 (45)	2 (9)	9 (40)	11 (48)	8 (35)	-1 (-5)
	низький	8 (36)	6 (27)	4 (19)	-4 (-17)	7 (30)	2 (9)	2 (9)	-5 (-21)
III. Результативно-рефлексивний	високий	1 (5)	2 (9)	3 (14)	2 (9)	1 (4)	4 (17)	8 (35)	7 (31)
	середній	2 (9)	3 (14)	5 (23)	3 (14)	3 (13)	8 (35)	12 (52)	9 (39)
	низький	19 (86)	17 (77)	14 (63)	-5 (-23)	19 (83)	11 (48)	3 (13)	-16 (-70)

Примітка: умовні скорочення: 1) «до експ.» – до початку педагогічного експерименту; 2) «пр. контр.» - проміжний контроль в середині педагогічного експерименту; 3) «напр. експ.» - результати отримані наприкінці педагогічного експерименту; 4) «динам.» - динаміка сформованості досліджуваних показників (кількість осіб у %).

Результати діагностування рівня сформованості готовності майбутніх офіцерів (курсантів Кг та Ег) до виконання завдань за призначенням у змодельованих екстремальних умовах навчально-бойової діяльності у динаміці педагогічного експерименту надано у табл. 1 та рис. 1.

Примітка: визначення ефективності основних складників бойової готовності представників досліджуваної категорії здійснено методом експертного оцінювання, де 10 балів – найвища оцінка, а

1 бал – найнижча оцінка (в експертному оцінюванні приймали участь члени НДГ, а також додатково залучалися фахівці у обраному напрямі наукової розвідки із досвідом бойових дій.

Рис. 1. Якісний аналіз основних складників готовності курсантів Кг та Ег до виконання завдань за призначенням у змодельованих екстремальних умовах навчально-бойової діяльності

Аналіз емпіричних даних засвідчив позитивну динаміку сформованості теоретичних знань та практичних навичок застосування курсантами Ег експериментальної методики кінезіологічного тейпування окремих біоланок та частин тіла (в системі спеціальної фізичної підготовки), що забезпечило підвищення ефективності виконання ними навчально-бойових (службово-бойових) завдань.

Нами встановлено, що в динаміці педагогічного експерименту зменшилася кількість курсантів Ег із низьким рівнем зазначеної сформованості досліджуваних складників (військово-прикладних навичок), а саме: за мотиваційно-ціннісним компонентом – на 44 %; за пізнавально-процесуальним компонентом – на 21 %; за результативно-рефлексивним компонентом – на 70 %. Необхідно відмітити, що збільшилася кількість курсантів Ег, які мають високий рівень сформованості досліджуваних складників: за мотиваційно-ціннісним компонентом – на 26 %; за пізнавально-процесуальним компонентом – на 26 %; за результативно-рефлексивним компонентом – на 31 %.

Крім цього, аналізуючи отримані результати наприкінці педагогічного експерименту доцільно констатувати, що у курсантів Кг зазначені зміни виражені не суттєво (див. табл. 1., рис. 1). У свою чергу, порівняльний аналіз даних педагогічного експерименту засвідчує збільшення відсотків курсантів Ег у порівнянні із курсантами Кг з високим рівнем сформованості досліджуваних складників, а саме:

1) за мотиваційно-ціннісним компонентом – на 21 %;
2) за пізнавально-процесуальним компонентом – на 20 %;
3) за результативно-рефлексивним компонентом – на 21 %.

Надалі, у процесі порівняння результатів педагогічного експерименту до і наприкінці його проведення, отримано: у представників Кг емпіричні значення критерію x^2 менші за критичне (характеристики Кг та Ег збігаються на рівні значущості 0,05; у курсантів Ег перелічені показники критерію x^2 більші за критичне, достовірність різниці характеристик порівнювальних груп складає 95 %. Отже, отримані результати є достовірними і дозволяють нам сформулювати висновок про те, що відмінності не випадкові, а системні та закономірні і засвідчують ефективність запропонованої нами експериментальної методики. Враховуючи зазначене, доцільно констатувати, що поставлені перед нами завдання виконані, а головну мету дослідження досягнуто.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. У процесі емпіричного дослідження (в межах ініціативного наукового проєкту «Special-Kinesio Endurance») члени науково-дослідної групи розробили (скорегували) та апробували експериментальну методику кінезіологічного тейпування майбутніх офіцерів інституцій СБОУ (в системі спеціальної фізичної підготовки) з метою підвищення ефективності виконання ними навчально-бойових та службово-бойових завдань.

Експериментальна методика реалізована упродовж двох блоків: теоретичного (6 занять) та практичного (5 занять) із відповідним навчально-методичним забезпеченням. Аналізуючи отримані результати, доцільно констатувати, що запропонована нами експериментальна методика забезпечила підвищення показників (складників) готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань за призначенням у різних умовах навчально-бойової та службово-бойової діяльності, а саме:

1) збільшився час ефективного та надійного виконання службово-бойових завдань, які потребують значної витрати фізичних сил;
2) підвищилася точність та влучність виконання пострілів із різних видів стрілецької зброї;
3) оптимізувався режим прикладної рухової діяльності;
4) збільшилася ефективність управління бойовою технікою та (складними механізмами), які передбачають застосування фізичної сили;
5) оптимізувалася індивідуальна техніка застосування заходів фізичного впливу (сили);
6) підвищився тонус м'язів та окремих груп м'язів;
7) підвищилася спеціальна витривалість та темп наступу під час відпрацювання квестових та ситуативних занять з тактичної (тактико-спеціальної) підготовки;
8) сформувалися теоретичні знання та практичні навички застосування кінезіологічного тейпу в системі ерготерапії та «бойової підготовки» представників досліджуваної категорії.

Результати емпіричного дослідження впроваджені у систему фізичної підготовки (професійної освіти) курсантів: Київського інституту Національної гвардії України; Національної академії Служби безпеки України; Національної академії Національної гвардії України; Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут «Імені Ігоря Сікорського»»; Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут. Окремі результати емпіричного дослідження впроваджені у систему ерготерапії здобувачів вищої освіти, які здійснюють підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу)**:** Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного; Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка Донецького державного університету внутрішніх справ (м. Івано-Франківськ).

Перспективи подальших досліджень у обраному напрямі наукової розвідки передбачають визначення сутності та структури формування готовності командирів курсантських підрозділів до організації форм фізичної підготовки в системі професійної освіти майбутніх офіцерів інституцій СБОУ.

Література

1. Anatskyi R.V., Kolomiitseva O.E., Liubchich R.E. The program of Physical Training of servicemen to a qualification examination on the right to wear the "Beret with honors". Physical education of students. 2018. 22 (6). С. 285–291. URL:

https://sportedu.org.ua/index.php/PES/article/view/721/453 (Last accessed: 18.10.2023).

2. Бас О. Кінезіологічне тейпування, як засіб фізичної терапії при лімфостазі. *Вісник Прикарпатського університету (фізична культура)*. Івано-Франківськ, 2021. – Вип. 27 (28). С. 13-17.

3. Білоус Т.Л. Формування професійної готовності до роботи в екстремальних умовах у майбутніх працівників ОВС : дис. …канд. пед. наук : 13.00.04. Слов'янськ, 2015. 278 с.

4. Боровик М.О. Педагогічні умови формування фізичної витривалості майбутніх офіцерів Національної поліції в процесі фахової підготовки : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04. Старобільск, 2020. 24 с.

5. Волков М.С. Підвищення ефективності виконання завдань за призначенням представниками інституцій СБОУ із використанням засобів кінезіологічного тейпування. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2022. – Вип. 8 (168). С. 20-28.

6. Волошин В.Д. Формування умінь застосування спеціальних засобів і зброї майбутніми офіцерами-прикордонниками у процесі фахової підготовки: дис. … канд. пед. наук: 13.00.04. Хмельницький, 2018. 217 с.

7. Григус І. Сучасні уявлення щодо застосування засобів фізичної реабілітації у спортсменів з пошкодженням зв'язкового апарату колінного суглоба. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт*. Луцьк, 2015. – Вип. 19. С. 124-129.

8. Добровольський В.Б. Удосконалення фізичної підготовки курсантів-жінок вищих військових навчальних закладів : дис. … канд. наук з фіз. вих. та спорту : 24.00.02. Дніпро, 2018. 228 с.

9. Kase K., Wallis J., Kase T. Clinical Therapeutic Applications of the Kinesio Taping Method : Guidelin. Masth. St NE, USA : Kinesio, 2013. 198 p.

10. Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., Chervonyi, P., Yevdokimova, O., Levko, M., Demchenko, I., Maliar, N., Maliar, E., & Maksymchuk, I. (2021). Preparing Future Officers for Performing Assigned Tasks through Special Physical Training. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala, 13 (2), 457-475. https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431.

11. Кіндзер Б.М., Бабич Н.Л., Сіренко Р.Р., Рибчич І.Є., Ільницький І.М., Петренко Н.В. Методика фізичної терапії самбістів із використанням засобів кінезіологічного тейпування при травмах шиї. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2022. – Вип. 11 (143). С. 75-83.

12. Любчич Р.І. Формування фізичної готовності майбутніх офіцерів Національної гвардії України до службово-бойової діяльності в процесі професійної підготовки : дис. … доктора філософії : 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Харків, 2023. 424 с.

13. Марченков С.М. Формування інформаційно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів у процесі фахової підготовки : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04. Житомир, 2021. 23 с.

14. Ненько Ю.П. Теоретико-методологічні засади професійно- орієнтованої комунікативної підготовки майбутніх офіцерів служби цивільного захисту : дис. … д-ра пед. наук : 13.00.04. Рівне, 2018. 512 с.

15. Откидач В.С. Удосконалення спеціальної фізичної підготовки курсантів засобами військово-спортивних багатоборств : дис. … доктора філософії : 017 Фізична культура і спорт, 01 Освіта/Педагогіка. Дніпро, 2023. 242 с.

16. Полонський О.В. Розвиток науково-дослідницької компетентності майбутніх офіцерів у процесі вивчення дисциплін професійного циклу : дис. … доктора філософії: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), 01 «Освіта/Педагогіка». Полтава, 2023. 277 с.

17. Рибалко П.Ф., Русин Л.П., Шанта І.Ф., Титович А.О., Лазоренко С.С., Хацаюк О.В. Сутнісні характеристики формування готовності фахівців фізичного виховання і спорту до використання методики кінезіотейпування. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2021. – Вип. 82. С. 127-133.

18. Чупахін С.А. Формування професійної компетентності майбутніх інженерів-зв'язківців в процесі вивчення спеціальних дисциплін : дис. … канд. пед. наук : 13.00.04. Житомир, 2018. 252 с.

References

1. Anatskyi R.V., Kolomiitseva O.E., Liubchich R.E. The program of Physical Training of servicemen to a qualification examination on the right to wear the "Beret with honors". Physical education of students. 2018. 22 (6). C. 285-291. URL: https://sportedu.org.ua/index.php/PES/article/view/721/453 (Last accessed: 18.10.2023).

2. Bass O. Kinesiological taping as a means of physical therapy for lymphostasis. Bulletin of the Precarpathian University (physical culture). Ivano-Frankivsk, 2021. – № 27 (28). p. 13-17.

3. Bilous T.L. Formation of professional readiness to work in extreme conditions among future employees of Internal Affairs Bodies: Thesis ... Candidate Ped. Sciences: 13.00.04. Sloviansk, 2015. 278 p.

4. Borovyk M.O. Pedagogical conditions for the formation of physical endurance of future officers of the National Police in the process of professional training: Autoref. Thesis ... Cand. Ped. Sciences: 13.00.04. Starobilsk, 2020. 24 p.

5. Volkov M.S. Increasing the efficiency of performing tasks as assigned by representatives of SBOU institutions using kinesiological taping tools. Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and Pedagogical problems of Physical culture (Physical culture and Sports). Kyiv, 2022. – Issue 8 (168). P. 20-28.

6. Voloshyn V.D. Formation of skills in the use of special means and weapons by future border guard officers in the process of professional training: Thesis ... Cand. Ped. Sciences: 13.00.04. Khmelnitsky, 2018. 217 p.

7. Grigus I. Modern concepts regarding the use of physical rehabilitation in athletes with damage to the ligamentous apparatus of the knee joint. Youth scientific bulletin of Lesya Ukrainka East European National University. Physical education and sports. Lutsk, 2015. – Issue 19. P. 124-129.

8. Dobrovolsky V.B. Improving the physical training of female cadets of higher military educational institutions: Thesis ... Candidate of sciences in physical education and sports: 24.00.02. Dnipro, 2018. 228 p.

9. Kase K., Wallis J., Kase T. Clinical Therapeutic Applications of the Kinesio Taping Method : Guidelin. Masth. St NE, USA : Kinesio, 2013. 198 p.

10. Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., Chervonyi, P., Yevdokimova, O., Levko, M., Demchenko, I., Maliar, N., Maliar, E., & Maksymchuk, I. (2021). Preparing Future Officers for Performing Assigned Tasks through Special Physical Training. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala, 13 (2), 457-475. https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431.

11. Kindzer B.M., Babich N.L., Sirenko R.R., Rybchych I.E., Ilnytskyi I.M., Petrenko N.V. Methods of physical therapy of sambo wrestlers using kinesiological taping for neck injuries. Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and Pedagogical problems of Physical culture (Physical culture and Sports). Kyiv, 2022. – Issue 11 (143). P. 75-83.

12. Lyubchych R.I. Formation of physical readiness of future officers of the National Guard of Ukraine for service and combat activity in the process of professional training: Thesis ... Doc. of Phil. : 015 Professional education (by specialization), 01 "Education/Pedagogy". Kharkiv, 2023. 424 p.

13. Marchenkov S.M. Formation of informational and analytical competence of future officers in the process of professional training: Autoref. Thesis ... Cand. Ped. Sciences: 13.00.04. Zhytomyr, 2021. 23 p.

14. Nenko Yu.P. Theoretical and methodological principles of professionally oriented communicative training of future officers of the civil protection service: Thesis ... Doc. Ped. Sciences: 13.00.04. Rivne, 2018. 512 p.

15. Otkydach V.S. Improvement of special physical training of cadets by means of military and sports all-around: Thesis ... Doctor of Philosophy: 017 Physical culture and sport, 01 Education/Pedagogy. Dnipro, 2023. 242 p.

16. Polonsky O.V. Development of scientific and research competence of future officers in the process of studying the disciplines of the professional cycle: Thesis ... Doc. of Phil. : 015 Professional education (by specialization), 01 "Education/Pedagogy". Poltava, 2023. 277 p.

17. Rybalko P.F., Rusyn L.P., Shanta I.F., Tytovych A.O., Lazorenko S.S., Khatsaiuk O.V. Essential characteristics of the formation of the readiness of physical education and sports specialists to use the kinesiotaping technique. Scientific journal of the M.P. Drahomanov NPU. Series 5: Pedagogical sciences: realities and prospects. Kyiv, 2021. – Issue 82. P. 127-133.

18. Chupakhin S.A. Formation of professional competence of future communications engineers in the process of studying special disciplines: Dis. … Candidate of Ped. Sciences: 13.00.04. Zhytomyr, 2018. 252 p.

DOI 10.31392/UDU-nc.series15.2023.11(171).09
УДК: 37.017.4 (378) : 930.8

Внукова О. М.
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри фізичного виховання та здоров'я,
Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ

«ІСТОРІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ» ЯК ЧИННИК ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті розглянуто патріотичне виховання майбутніх фахівців із фізичної культури та спорту з точки зору системного підходу. Досліджено можливості «Історії фізичної культури і спорту» як засобу патріотичного виховання студентів. Запропоновано зміст даного освітнього компоненту, який передбачає переплетення тем із світової та вітчизняної історії, що дозволяє зрозуміти події в Україні як невід'ємну частину світових і європейських процесів. Розроблено теоретичну модель патріотичного виховання студентів через вивчення історії фізичної культури і спорту. Виділено педагогічні умови її функціонування, які сприяють формуванню патріотизму у здобувачів вищої освіти. Ці умови передбачають прояв патріотизму та педагогічної майстерності викладача, розгляд історії фізичної культури і спорту в Україні в контексті світової історії, успадкування культурної спадщини українського народу та дотримання академічної доброчесності.

Ключові слова: патріотичне виховання, патріотизм, історія фізичної культури і спорту, здобувачі вищої освіти, теоретична модель, педагогічні умови.

Vnukova O. «History of Physical Culture and Sports» as a factor of patriotic education of higher education students.

In this article, the focus is on the deliberate and organized pedagogical process of instilling patriotism in future professionals of physical education and sports, with the aim of preserving and passing on national values and traditions. Specifically, this pertains to the field of physical education and sports, fostering loyalty and love for one's homeland, readiness to defend it, and the promotion of patriotic education among Ukrainian youth.

The author has developed a theoretical model for a system of patriotic education among students through the study of the history of physical education and sports. The primary goal of this model is to nurture patriotism, encompassing knowledge of the domestic history of physical education and sports within the context of global events, reverence for Ukrainian traditions in physical